

شماره چاپ
شماره ثبت ۱۶۴

دوره پانزدهم - سال اول
تاریخ چاپ

عادی

طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران

کمیسیون های ارجاعی

اصلی:	
فرعی:	-

معاونت قوانین

با سمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۴۰ نفر از نمایندگان رسیده است،
جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

مقدمه توجیهی

اصل ۱۱۵ قانون اساسی شرایط داوطلبان ریاست جمهوری را مشخص نموده است و بند «۹» اصل یکصد و دهم نیز تأیید صلاحیت داوطلبان را به عهده شورای نگهبان گذاشته، اما دو مسئله اصلی وجود داشته است ۱- شرایط مذکور در این اصل حصری است یا خیر؟ ۲- چه معیارهایی جهت تشخیص شرایطی که در این اصل آمده وجود دارد و مرجع تعیین این معیارها کیست.

پس از ابلاغ سیاست های کلی انتخابات در سال ۱۳۹۵ توسط رهبر انقلاب حفظه الله تا حدودی تکلیف روشن شد. اولاً به صورت مطلق « تعیین دقیق معیارها و شاخص ها و شرایط عمومی و اختصاصی داوطلبان در چارچوب قانون اساسی را پیش بینی نموده و تعیین این معیارها را به داوطلبان نوع خاصی از انتخابات محدود ننموده است که به نظر چنین وظیفه مهمی بر عهده قانون گذار می باشد و ثانیاً تعریف و اعلام معیارها و شرایط لازم برای تشخیص رجل سیاسی، مذهبی و مدیر و مدبیر بودن نامزدهای ریاست جمهوری را به صراحة به عهده شورای نگهبان نهاده است. لذا به نظر می رسد در راستای سیاست های کلی انتخابات بخشی از وظایف از جمله تعیین شرایط عمومی و... بر عهده مجلس شورای اسلامی می باشد و بخش دیگری از آن که ناظر به شرایط اختصاصی داوطلبان ریاست جمهوری ناظر به رجل سیاسی مذهبی و مدیر و مدبیر بودن می باشد بر عهده شورای نگهبان است که این شورا جهت تحقق مسئولیت خود اقدام به ارائه معیارهای لازم جهت تشخیص این موارد پرداخته است. لذا پیرو این اقدامات، این طرح جهت تعهدات مجلس درخصوص تعیین شرایط داوطلبان تقدیم مجلس می گردد.

اصلاح موادی از قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران

عنوان طرح: مقدمه توجیهی

اصل ۱۱۵ قانون اساسی شرایط داوطلبان ریاست جمهوری را مشخص نموده است و بند «۹» اصل یکصد و دهم نیز تأیید صلاحیت داوطلبان را به عهده شورای نگهبان گذاشته، اما دو مسئله اصلی وجود داشته است ۱- شرایط مذکور در این اصل حصری است یا خیر؟ ۲- چه معیارهایی جهت تشخیص شرایطی که در این اصل آمده وجود دارد و مرجع تعیین این معیارها کیست.

پس از ابلاغ سیاست های کلی انتخابات در سال ۱۳۹۵ توسط رهبر انقلاب حفظه الله تا حدودی تکلیف روشن شد. او لاً به صورت مطلق « تعیین دقیق معیارها و شاخص ها و شرایط عمومی و اختصاصی داوطلبان در چارچوب قانون اساسی را پیش بینی نموده و تعیین این معیارها را به داوطلبان نوع خاصی از انتخابات محدود ننموده است که به نظر چنین وظیفه مهمی بر عهده قانون گذار می باشد و ثانیاً تعریف و اعلام معیارها و شرایط لازم برای تشخیص رجل سیاسی، مذهبی و مدیر و مدبر بودن نامزدهای ریاست جمهوری را به صراحت به عهده شورای نگهبان نهاده است. لذا به نظر می رسد در راستای سیاست های کلی انتخابات بخشی از وظایف از جمله تعیین شرایط عمومی و... بر عهده مجلس شورای اسلامی می باشد و بخش دیگری از آن که ناظر به شرایط اختصاصی داوطلبان ریاست جمهوری ناظر به رجل سیاسی مذهبی و مدیر و مدبر بودن می باشد بر عهده شورای نگهبان است که این شورا جهت تحقق مسئولیت خود اقدام به ارائه معیارهای لازم جهت تشخیص این موارد پرداخته است. لذا پیرو این اقدامات، این طرح جهت تعهدات مجلس درخصوص تعیین شرایط داوطلبان تقدیم مجلس می گردد.

لذا طرح ذیل تقدیم می شود:

ابوالفضل ابوترابی - سیدناصر موسوی لارگانی - محمد صالح جوکار - سیدامیرحسین قاضی زاده هاشمی - نصرالله پژمان فر - شهباز حسن پوربیگلری - صدیف بدیری - جعفر قادری - علی خضریان - رضا حاجی پور - علی حدادی - علی جدی - کیومرث سرمدی واله - پرویز اوسطی - عبدالعلی رحیمی

مظفری - جواد کریمی قدوسی - قاسم ساعدي - محمد باقری - رحیم زارع - سیدعلی یزدی خواه -
هادی بیگی نژاد - مهدی روشنفکر - سمیه محمودی - محمدحسین فرهنگی - عبدالکریم جمیری -
سیدمصطفی آقامیرسلیم - حسین امامی راد - سیدکاظم دلخوش اباتری - فاطمه محمدبیگی -
موسی احمدی - روح الله نجابت - خلیل بهروزی فر - ابراهیم عزیزی - سیداحمد رسولی نژاد - جعفر
راستی - فریدون حسنوند - حسن نوروزی - الهویردی دهقانی - حسینعلی حاجی دلیگانی - معصومه
پاشائی بهرام

عنوان طرح:

طرح اصلاح موادی از قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران

اصلاح موادی از قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱

ماده ۳۵ به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۳۵ داوطلبان ریاست جمهوری باید واجد شرایط اختصاصی ذیل باشند:

۱- رجل مذهبی و سیاسی:

۲- ایرانی الاصل و تابع ایران:

۳- مدیر و مدبر

۴- حسن سابقه، امانت و تقوا؛

۵- مومن و معتقد به مبانی جمهوری اسلامی ایران و مذهب رسمی کشور
تبصره: - تشخیص و احراز شرایط نامزدهای ریاست جمهوری در چارچوب نظر تفسیری
شورای نگهبان در خصوص «تعریف و اعلام معیارها و شرایط لازم برای تشخیص رجل
سیاسی، مذهبی و مدیر و مدبر بودن نامزدهای ریاست جمهوری». بر عهده شورای
نگهبان است.

ماده ۲

یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۳۵ مکرر ۱ به قانون الحاق می شود:

ماده ۳۵ مکرر ۱- داوطلبان ریاست جمهوری جهت احراز شرایط موضوع ماده ۳۵ باید
واجد شرایط عمومی زیر باشند.

۱- اعتقاد و التزام عملی به اسلام و مذهب رسمی کشور؛

تبصره ۱ منظور از التزام عملی به اسلام، انجام واجبات و تقید به ترک محرمات است.

۲- تعهد و التزام عملی به مبانی انقلاب و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران

تبصره ۲ منظور از التزام عملی در این بند، رعایت خطوط اساسی نظام جمهوری اسلامی
ایران جهت حفظ اصل نظام و تقید به آن می باشد.

۳- تعهد و التزام عملی به قانون اساسی و ولایت مطلقه فقیه:

۴- داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد یا معادل آن مورد تأیید وزارت‌خانه های
علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت و درمان و آموزش پزشکی و مرکز مدیریت حوزه
علمیه :

۵- حداقل سن ۴۰ سال تمام و حداقل سن ۷۵ سال در هنگام ثبت نام

۶- برخورداری از سلامت و توانایی جسمی و روانی کافی، جهت ایفای مسئولیت ریاست جمهوری؛

۷- داشتن کارت پایان خدمت یا معافیت دائم قانونی؛

۸- عدم محکومیت به جرائم اقتصادی و انتخاباتی، جرائم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور، اقدام علیه نظام جمهوری اسلامی ایران، ارتداد، خیانت در امانت و جرائم علیه عفت عمومی؛

تبصره □ در صورتی که اتهامی درخصوصی جرائم موضوع این بند متوجه داوطلبی باشد که واجد شرایط مقرر در این قانون است، شورای نگهبان پس از استماع توضیحات داوطلب در موارد اتهامی و اخذ مدارک مربوطه و حسب لزوم دریافت گزارش با توضیحات از مراجع ذی صلاح، نسبت به صلاحیت داوطلب تصمیم گیری می نماید.

۹- عدم محکومیت کیفری موثر و عدم محرومیت از حقوق اجتماعی؛

۱۰- اشتهرار به دیابت، وثوق و شایستگی اخلاقی؛

۱۱- نداشتن سوابق سوء امنیتی و عدم وابستگی به گروه های غیر قانونی؛

۱۲- عدم موثر بودن در تحکیم رژیم سابق و وابستگی به آن؛

۱۳- عدم سابقه اعتیاد به مواد مخدر و روان گردان و عدم استعمال آن ها به مواد دخانی

ماده ۳

یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۳۵ مکرر ۲ به قانون الحق می شود:

ماده ۳۵ مکرر ۲- احراز شرط «رجل مذهبی» داوطلبان ریاست جمهوری از طریق بررسی معیارهای زیر انجام می شود:

۱- بهره مندی از اطلاعات لازم در حوزه اعتقادات و اصول دین و مذهب در حد اثبات حقانیت دین اسلام و مذهب تشیع،

۲- توانایی علمی در پاسخگویی به شباهات و تهدیدات در حوزه موضوعات دینی و مذهبی

۳- دفاع از آرمان های اسلامی در امور مختلف از جمله امور اجتماعی، فرهنگی و سیاسی مبتنی بر مبانی معرفتی و اعتقادی؛

۴- ثبات و استواری در اعتقاد و التزام به عقاید، احکام و اخلاق اسلامی از جمله رعایت احکام شرعی و اشتهرار به آن

۵- اعتقاد و التزام به ایجاد حکومت جهانی حضرت ولی عصر (عج الله تعالى فرجه)

۶- اعتقاد و التزام به ولایت مطلقه فقیه :

احساس مسئولیت نسبت به امور دینی مردم و ترویج ارزش های دینی در جامعه، از جمله انجام فرضیه امر به معروف و نهی از منکر:

- ۸- عدالت و صداقت در گفتار و رفتار از جمله در گزارش های مرتبط با سمت ها و مسئولیت ها و ارائه آمارهای مرتبط:
- ۹- مشارکت در مراسم دینی و مذهبی و بزرگداشت شعائر دینی

ماده ۴

ماده ۵

یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۳۵ مکرر ۴ به قانون الحق می شود:

ماده ۳۵ مکرر ۴ : مقصود از ایرانی الاصل، شخصی است که از پدر و مادر ایرانی که تابعیت اصلی ایرانی دارد، متولد شده باشد و منظور از تابع ایران، شخصی است که تابعیت اصلی ایرانی داشته باشد.

تبصره- اتباع ایرانی که تابعیت کشور دیگری را دارند واز آن اعراض نکرده اند و اتابع ایرانی که تابعیت کشور دیگری را کسب کرده اند و اشخاص غیر ایرانی که تابعیت ایران را کسب کرده اند، از داوطلبی انتخابات محروم می باشند.

ماده ۶

ک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۳۵ مکرر ۵ به قانون الحق می شود:

ماده ۳۵ مکرر ۵- احراز شرط مدیر بودن داوطلبان ریاست جمهوری از طریق بررسی معیارهای زیر انجام می شود:

- ۱- تجربه، کفایت، لیاقت، کارآمدی و آشنایی با موضوعات کلان مدیریتی مربوط به صلاحیت ها و مسئولیت های رئیس جمهور از جمله مدیریت کلان امنیت کشور، مالی و بودجه ای، اداری و نیروی انسانی، سیاسی، اقتصادی و تقنی
- ۲- آرمان خواهی با در نظر گرفتن واقعیت ها
- ۳- پیگیری اجرای عدالت و تلاش در جهت مبارزه با فقر، ظلم، تبعیض و فساد در ابعاد مختلف آن،
- ۴- توانمندی جسمی و روحی و نیز نشاط کاری لازم جهت انجام وظایف و مسئولیت ها و برخورداری از روحیه تکلیف مداری و مدیریت جهادی و انقلابی

- ۵- توان نظارت بر پیگیری امور به طور مستمر و برخورداری از سعه صدر در پیشبرد اهداف و تعامل با دیگران
- ۶- اعتقاد راسخ به قانون گرایی و پایبندی به قوانین و مقررات به همراه نظم پذیری و انضباط در عملکرد
- ۷- توجه و انتکا به توانایی ها و ظرفیت های داخلی و ملی و استفاده بهینه از آن ها و عدم تأثیر پذیری از فشارهای داخلی و خارجی
- ۸- شایسته گزینی و داشتن روحیه کارگروهی و توانایی کادرسازی و هماهنگی و کارآمد سازی ساختارها به همراه بهسازی آن ها؛
- ۹- ساده زیستی و پرهیز از اشرافی گری از جمله دقت و حساسیت نسبت به استفاده از بیت المال و حفظ آن،
- ۱۰- حساسیت نسبت به فساد و برخورد با تخلفات و انحرافات پس از آگاهی نسبت به آن ها به ویژه در رابطه با فساد و تخلفات نزدیکان و وابستگان و برخورد بدون اغماض با آن ها؛
- ۱۱- استقلال شخصیتی و استقلال در تصمیم گیری
- ۱۲- مشورت پذیری و نقدپزی در انجام وظایف و مسئولیت پذیری و پاسخگویی نسبت به اقدامات و عملکرد خود.

ماده ۷

یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۳۵ مکرر ۶ به قانون الحق می شود:

ماده ۳۵ مکرر ۶- احراز شرط « مدبب بودن داوطلبان ریاست جمهوری از طریق بررسی معیارهای زیر انجام می شود:

- ۱- شناسایی به موقع مسائل و ضرورت های مورد نیاز کشور و اولویت بندی امور،
- ۲- توانایی تحلیل مناسب وضعیت موجود و برنامه ریزی جهت آینده کشور،
- ۳- پیش بینی آسیب ها، تهدیدها، و مزیت ها و فرصت ها و توان اتخاذ راهکار های مناسب؛
- ۴- توانایی لازم در اتخاذ تصمیم های حساس، کلان و ضروري

ماده ۸

یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۳۵ مکرر ۷ به قانون الحق می شود:

ماده ۳۵ مکرر ۷- داوطلبان ریاست جمهوری موظفند به هنگام ثبت برنامه مكتوب خود را مبتنی بر اسناد بالادستی از جمله قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و سیاست های کلی نظام در حوزه های اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی ارائه نمایند. برنامه مذبور باید به نحوی تنظیم شود که از لحاظ کمی و کیفی قابل ارزیابی باشد.

ماده ۹

یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۳۵ مکرر ۸ به قانون الحق می شود:

ماده ۳۵ مکرر ۸ داوطلبان ریاست جمهوری موظفند به هنگام ثبت نام سوابق قبل ارزیابی در خصوص تصدی مسئولیت ها و مدیریت های محوله و همچنین فعالیت مذهبی و سیاسی خود را از قبیل مكتوبیات، سخنرانی ها و اعلام مواضع، ارائه دهند.

ماده ۱۰

یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۳۵ مکرر ۹ به قانون الحق می شود:

ماده ۳۵ مکرر ۹- داوطلبان ریاست جمهوری موظفند برای هر یک از حوزه های «فرهنگی ☐ اجتماعی» «سیاسی»، «اقتصادی»، «بین المللی»، و «امنیتی ☐ دفاعی» حداقل ۱ نفر (مجموعاً ۵ نفر) به عنوان مشاور به هنگام ثبت نام معرفی نمایند. در صورت لزوم ارزیابی برنامه ی داوطلبان از طریق مصاحبه با مشاوران موضوع این ماده توسط شورای نگهبان انجام می پذیرد.

تبصره ☐ معرفی افراد همکار باید منضم به رضایت نامه کتبی افراد معرفی شده باشد و هر فرد صرفاً برای یکی از نامزدها می تواند به عنوان همکار معرفی شود.

ماده ۱۱

ماده ۳۷ به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۳۷ کلیه افرادی که مسئولیت مستقیم در امر انتخابات ریاست جمهوری اعم از نظارتی و اجرایی دارند، در صورتی می توانند داوطلب انتخابات شوند که حداقل سه ماه پیش از ثبت نام از سمت خود استعفا نموده و در آن سمت شاغل نباشند و در صورتی که هیأت های مذبور پیش از مهلت مذکور تشکیل نشده باشند، عدم عضویت در هیأت های مذبور ملاک و شرط ثبت نام خواهد بود.

ماده ۱۲

ماده (۵۵) قانون به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۵۵ وزارت کشور موظف است از طریق سامانه الکترونیکی، امکان ثبت نام از نامزدهای انتخابات و دسترسی همزمان شورای نگهبان به اطلاعات ثبت نام داوطلبان را فراهم نماید. داوطلبان ریاست جمهوری باید ظرف هفت روز کاری از تاریخ انتشار دستور شروع انتخابات به وسیله ی وزارت کشور، به سامانه الکترونیکی انتخابات که از سوی وزارت کشور راه اندازی شده است، مراجعه نموده و ضمن تکمیل پرسش نامه ی مخصوص اعلام داوطلبی، علاوه بر مدارک کارشناسی و هویتی خود، مدارک و گواهی های مربوط به بندهای «۴»، «۸»، «۹»، ماده (۳۵) مکرر ۱ و سوابق، مستندات و گواهی نامه های موضوع ماد (۳۵) مکرر ۲ الی (۳۵) مکرر ۹، را در سامانه مزبور بارگذاری و با اخذ شناسه رهگیری، ظرف مهلت مزبور شخصاً و یا از طریق نماینده رسمی خویش جهت تأیید نهایی ثبت نام به وزارت کشور مراجعه نمایند. در غیر این صورت از ثبت نام آن ها خودداری خواهد شد.

وزارت کشور موظف است قبل از صدور دستور شروع انتخابات در خصوص نحوه اجرای حکم این ماده از طریق رسانه های عمومی اطلاع رسانی کند.

تبصره ۱- دستگاه های و مراجع ذی صلاح جهت صدور گواهی و مدارک موضوع این ماده موظفند با اعلام وزارت کشور و حداقل دو ماه پیش از صدور دستور شروع انتخابات، حسب درخواست متقاضیان حداقل ظرف مهلت ده روز گواهی و مدارک مزبور را صادر و به درخواست کننده تحويل دهند و در بانک اطلاعاتی خود جهت پاسخ به استعلام مراجع ذی صلاح ثبت نمایند.

تبصره ۲- وزارت کشور مکلف است با دریافت مدارک، اسناد و سوابق مذکور به افراد مراجعه کننده جهت ثبت نام، رسید ارائه نماید و همزمان با تأیید نهایی ثبت نام داوطلبان در زمان ثبت نام، روزانه اطلاعات ثبت نام و تصویری از کلیه مدارک دریافتی واصل شده را به صورت کامل به شورای نگهبان تحويل و در پایان مهلت ثبت نام، فهرست کامل افراد ثبت نام شده را به شورای مزبور ارسال نماید.

تبصره ۳- پرسش نامه اعلام داوطلبی باید حاوی اطلاعات شخصی و خانوادگی، سوابق علمی، شغلی، سیاسی، قضایی، اجتماعی، فرهنگی و مذهبی داوطلب باشد.

تبصره ۴- عدم تکمیل پرسش نامه ی مخصوص اعلام داوطلبی و بارگذاری اولیه مدارک، سوابق و گواهی نامه های مربوطه و یا مراجعه ننمودن به وزارت کشور در موعد مقرر جهت تأیید نهایی ثبت نام، به منزله عدم ثبت نام خواهد بود. در صورت نقص در سامانه مزبور به گونه ای که امکان ثبت نام اولیه در موعد مقرر وجود نداشته باشد، ثبت نام به صورت حضوری در وزارت کشور صورت خواهد گرفت.

تبصره ۵- داوطلبان در صورت اعتراض نسبت به فرآیند ثبت نام، میتوانند ظرف مهلت ۴۸ ساعت از طریق سامانه و یا حضوری نزد شورای نگهبان اعتراض نمایند شورای نگهبان مکلف است ظرف ۷۲ ساعت نظر خود را اعلام نماید.

شورای نگهبان مکلف است امکان ثبت شکایات و اعتراضات نامزدها و پاسخ دهی به آن ها را به صورت الکترونیکی و یا حضوری و با ارائه شناسه رهگیری فراهم آورد.

تبصره ۶- هر یک از داوطلبان ریاست جمهوری در صورت تمايل به انصراف از داوطلبی باید حداقل تا بیست و چهار ساعت پیش از پایان مهلت مجاز تبلیغات، شخصاً و یا از طریق نماینده تمام اختیار خود و به صورت کتبی انصراف خود را به وزارت کشور اعلام نمایند.

ماده ۱۳

ماده (۵۶) قانون به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۵۶ □ در صورت کشف ارائه مدارک غیر واقعی یا جعلی موضوع ماده (۵۵) پس از ثبت نام و پیش از اعلام اسامی نامزدهای تایید صلاحیت شده ثبت نام داوطلب کان لم یکن تلقی خواهد شد و در صورتی که چنین موضوعی ناظر به نامزدهای تایید صلاحیت شده باشد، صلاحیت وی مطابق ماده (۵۸) مورد بررسی مجدد قرار خواهد گرفت. در صورتی که اثبات غیر واقعی و یا جعلی بودن مدارک پس از برگزاری انتخابات باشد، مراتب جهت اتخاذ تصمیم به رهبری اعلام خواهد شد.

در هر صورت هرگاه عمل مرتكب عنوان مجرمانه داشته باشد، مشمول مقررات کیفری خواهد شد.

ماده ۱۴

ماده (۵۷) قانون به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۵۷- شورای نگهبان ظرف مدت ده روز از پایان مهلت ثبت نام به صلاحیت داوطلبان رسیدگی و نتیجه آن را به وزارت کشور ارسال می دارد. نتیجه بررسی صلاحیت داوطلبان توسط سخنگوی شورای نگهبان به اطلاع عموم خواهد رسید.

تبصره □ در موارد ضرورت بنا به تشخیص شورای نگهبان مدت مذکور در این ماده حداقل تا پنج روز دیگر تمدید و به وزارت کشور اعلام می گردد.

ماده ۱۵-

ماده (۵۹) قانون به شرح ذیل اصلاح می شود:

ماده ۵۹ ☐ شورای نگهبان می تواند به منظور احراز شرایط داوطلبان ریاست جمهوری ضمن استعلام از مراجع ذی صلاح و انجام تحقیقات مورد نیاز (اعم از تحقیقات محلی و میدانی در محیط کار و محل زندگی داوطلبان و نظایر آن) و بررسی های مستقل از قبیل بررسی مواضع، سخنرانی ها، مکتوبات، منشورات، رفتار و مشی سیاسی- اجتماعی)، داوطلبان واجد شرایط اولیه را حسب مورد جهت انجام مصاحبه تخصصی، آزمون و ارزیابی توانمندی افراد همکار و برنامه پیشنهادی، دعوت نماید.

تبصره ۱- در صورتی که شورای نگهبان نسبت به استعلام شرایط موضوع این قانون و سوابق مرتبط با شرایط مذبور، از هر یک از مراجع ذی صلاح که تشخیص می دهد اقدام نماید، مراجع مذبور مکلفند ظرف مهلت ۵ روز نسبت به ارسال پاسخ درخصوص هر یک از افراد اعلام شده به صورت مکتوب و مستدل اقدام نمایند. پاسخ مراجع مذبور باید صرفاً ناظر به وجود سوابق مربوطه درخصوص شرایط مصرح در قانون باشد. در صورتی که هر یک از داوطلبان فاقد هر گونه سابقه ای باشد، مرجع مذبور مکلف است در پاسخ ارسالی، نسبت به این موضوع تصريح نماید.

عدم ارائه پاسخ در مهلت مقرر و یا ارسال پاسخ برخلاف واقع جرم بوده و مرتكب به یکی از مجازات های درجه شش قانون مجازات اسلامی محکوم می گردد.

تبصره ۲- شورای نگهبان می تواند در صورت لزوم اخذ تاییدیه مبني بر صلاحیت، توانمندی و کارآمدی داوطلبان توسط شخصیت های برجسته مذهبی یا سیاسی را هنگام بررسی صلاحیت داوطلبان از ایشان مطالبه نماید.

تبصره ۳- داوطلبان می توانند راساً نیز تاییدیه از سوی شخصیت های برجسته مذهبی یا سیاسی را در سامانه الکترونیکی انتخابات در هنگام ثبت نام بارگذاری و ضمیمه ی اعلام داوطلبی خود نمایند و یا در مدت زمان رسیدگی به صلاحیت داوطلبان به شورای نگهبان تقدیم نمایند.

تبصره ۴- شورای نگهبان در بررسی صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری، معیارهای موضوع این قانون را به نحو متعارف مورد توجه قرار خواهد داد./پ

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح

قوانين و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح:

اصلاح موادی از قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بند های (۲) و (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱- ساقه تقدیم: ماده ۱۳۰ -

قبل تقدیم نگردیده است

قبل در جلسه علنی شماره مورخ
تقدیم و در تاریخ در

مجلس
کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک با:

مجلس
کمیسیون

با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس)

با تغییر اساسی

بدون تغییر اساسی

پیش از انقضاء شش ماه

با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان

با انقضاء شش ماه

مجدد ۱ قابل پیشنهاد به مجلس
می باشد
نمی باشد

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

راعیت شده است.

در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی

راعیت شده است (با نظر کارشناسی)

راعیت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی)

الف- ماده ۱۳۱-

دارد
ندارد

اول- حداقل امضا لازم (۱۵ نفر)

دارد
ندارد

دوم- موضوع و عنوان مشخص

دارد
ندارد

سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه

چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان

ماده واحد
مواد متعدد

است و پیشنهاد آن به عنوان

یک موضوع
بیش از یک
موضوع

ب- ماده ۱۳۸-
طرح تقدیمی دارای

نمی باشد.
می باشد.

موافق با ایراد

- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵:

اول: از نظر قانون اساسی:

طرح تقدیمی با قانون اساسی به طور کلی مغایرت

ندارد.

دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

ندارد.

دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ندارد.

دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ندارد.

دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

شده است.

نشده است. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

نمی شود

می شود

ندارد.

دارد.

چهارم: از نظر آییننامه داخلی مجلس (ماهوي):

الف- طرح تقدیمی با قانون آیین نامه داخلی مجلس

مغایرت

ب- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی

ج- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب

ونیاز به $\frac{2}{3}$ رای نمایندگان

تعداد ..... برگ اظهارنظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد. دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

که بیان می دارد: «تعریف و اعلام معیارها و شرایط لازم برای تشخیص رجل سیاسی، مذهبی و مدیر و مدیر بودن نامزدهای ریاست جمهوری توسط شورای نگهبان» این طرح مغایر سیاست های کلی نظام محسوب می شود و از این حیث با اصل یکصد و دهم (۱۱۰) در رابطه با طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ۱۳۹۵/۷/۲۴ قانون اساسی نیز مغایرت دارد.

- ویرایش ادبی: ۱- با توجه به صراحت بند (۵-۱۰) سیاستهای کلی انتخابات مصوب
- ۲- حکم تبصره ماده (۳۵) طرح به نوعی تعیین حدود اختیارات شورای نگهبان است که این امر خارج از صلاحیت قوه مقننه است زیرا مفسر قانون اساسی صرفاً خود نهاد شورای نگهبان است. همچنین این تبصره به صورت مبهم نگاشته شده است.
- ۳- در تبصره بند (۲) ماده (۳۵ مکررا) عبارت «رعایت خطوط اساسی» مبهم است. در بند (۳) این ماده «التزام عملی» همانند دو بند فوق آن تعریف شود.
- در بند (۸) جرائم اقتصادی و انتخاباتی تعریف مشخصی در مجموعه قوانین ندارد. لذا استناد به آنها موجب ابهام در قانون خواهد شد.
- در بند (۱۱) عبارت «گروههای غیرقانونی» مبهم است.
- در بند (۱۳) اصلاح عبارت «و عدم استعمال آنها به مواد دخانی» همچنین در این ماده محکومیت به جرائم مربوط به مواد مخدر ذکر نشده است. لازم به ذکر است بنا به قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی (بند ۸ ماده ۳۰) قاچاق مواد مخدر موجب محرومیت از نمایندگی مجلس می‌شود.
- ۴- مواد (۳۵ مکرر ۱، ۲ و ۳) دارای بندهای مشترک با مفاهیم مشابهی هستند.
- ۵- تبصره ماده (۳۵ مکرر ۳) در ارتباط بیشتری با ماده (۳۵ مکررا) است و مناسب است به ذیل این ماده منتقل شود.
- ۶- در ماده (۳۵ مکرر ۴) بعد از عبارت «منظور از تابع ایران شخصی است که»، عبارت «در زمان انتخابات نیز» اضافه شود.
- ۷- بیشتر موارد مندرج در ماده (۳۵ مکرر ۵) که به عنوان ضابطه معرفی شده‌اند، کلی و مبهم می‌باشند و امکان سنجش آنها وجود ندارد. نظیر بند (۲) «آرمان‌خواهی با در نظر گرفتن واقعیت‌ها» یا در بند (۳) «پیگیری اجرای عدالت»
- ۸- در ماده (۳۵ مکرر ۷) کلمه «ثبت» به «ثبت‌نام» اصلاح شود. در این ماده و ماده (۳۵ مکرر ۸) ضمانت‌اجراء مشخص نشده است.
- ۹- در ماده (۵۵) «ماده (۳۵ مکرر ۱)» نیز اضافه گردد. همچنین روشن نیست جمله «در غیر این صورت از ثبت‌نام آنها خودداری خواهد شد» ضمانت‌اجراء کدام قسمت از ماده است.
- ۱۰- در تبصره (۱) ماده (۵۹) عبارت ۱/۲/۱۳۹۲ بعد از «قانون مجازات اسلامی» اضافه شود.
«مصطفی

نظر اداره‌کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب
۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره‌کل به شرح زیر تقدیم می‌شود:
۱. در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض وجود ندارد وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط وجود ندارد وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می‌شود.

۲. در اجرای بند (۳):
با عنایت به بررسی‌هایی به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع لازم است. لازم نیست.

تعداد ..... برگ سوابق قانونی و نظر اداره‌کل به ضمیمه تقدیم می‌شود.

مدیرکل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف-نظر اداره کل

ب- سوابق قانونی

قوانين متعارض به شرح زیر تقدیم می گردد :

بخش طرح/ایچه: اصلاح موادی از قانون انتخابات ریاست جمهوری اسلامی ایران

(۱) سیاست های کلی انتخابات مصوب ۱۳۹۵/۰۷/۲۴ -- منقح ۱۳۹۷/۰۲/۳۱

توضیحات: ۱- "جرائم اقتصادی" مندرج در بند ۸ ماده ۳۵ مکرر ۱ موضوع ماده ۲ طرح فاقد تعریف و ضابطه مشخصی است لذا از جهت ابهام با ردیف ۳ بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر ضرورت شفافیت و عدم ابهام قوانین در تعارض است. ۲- "گروههای غیر قانونی" مندرج در بند ۱۱ ماده ۳۵ مکرر ۱ موضوع ماده ۲ طرح فاقد تعریف مشخص است لذا از جهت ابهام با ردیف ۳ بند ۹ سیاست های کلی نظام قانونگذاری مبنی بر ضرورت شفافیت و عدم ابهام قوانین در تعارض است. ۳- بند های ۱۱ و ۱۲ ماده ۳۵ مکرر ۵ موضوع ماده ۶ طرح با ردیف ۱ بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری مبنی بر ضرورت قابل اجرا و قابل سنجش بودن اجرای قانون در تعارض است ۴- حکم ماده ۵۵ موضوع ماده ۱۲ طرح مبنی بر راه اندازی سامانه الکترونیکی توسط وزارت کشور جهت ثبت نام از نامزدهای انتخابات مشروط به اینکه منجر به افزایش هزینه های عمومی شود با اصل ۷۵ قانون اساسی در تعارض است. ۵- جرم انگاری پیش بینی شده در تبصره ۱ ماده ۵۹ موضوع ماده ۱۵ مغایر بند (۱۴) سیاستهای کلی قضایی ابلاغی ۲۸/۷/۱۳۸۱ مبنی بر کاهش عنایون مجرمانه است. ۶- لازم است در تصویب طرح مذکور مطابق بند (۱۴) سیاست های کلی انتخابات مصوب ۲۴/۰۷/۱۳۹۵ مبنی بر ثبات نسبی قوانین انتخابات در چارچوب سیاست های کلی و تغییر ندادن آن برای مدت معتمد مگر به ضرورت و با تصویب تغییرات با رأی حداقل دو سوم نمایندگان مجلس شورای اسلامی عمل شود. ۷- عنوان طرح به "اصلاح موادی از قانون انتخابات ریاست جمهوری مصوب ۵/۴/۱۳۶۴" اصلاح شود. ۸- متن ماده ۱ طرح با موضوع اصلاح ماده ۳۵ قانون به این شرح اصلاح شود: ماده ۳۵ قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحق می شود ۹- عبارت "قانون انتخابات ریاست جمهوری ایران" بعد از عبارت "ماده ۳۵ قانون" در ماده ۱ طرح اضافه شود. ۱۰- شماره گذاری مواد به صورت مکرر در طرح خلاف اصول تقینی است. ۱۱- پیشنهاد می شود بند ۲ و ۳ ماده ۳۵ مکرر ۱ موضوع ماده ۲ طرح ادغام شده و تبصره بند ۲ به شرح زیر اصلاح شود: عبارت "رعایت خطوط اساسی نظام جمهوری اسلامی ایران جهت حفظ اصل نظام و تقيید به آن می باشد" مندرج در تبصره بند ۲ ماده ۳۵ مکرر ۱ موضوع ماده ۲ طرح "حذف و عبارت "اعتقاد و التزام به اصول بنیادین و تغييرناپذير قانون اساسی موضوع ذيل اصل ۱۷۷ قانون اساسی است" جايگرين آن شود. ۱۲- در بند ۱۰ ماده ۳۵ مکرر ۱ موضوع ماده ۲ طرح "ديابت" به "ديانت" اصلاح شود. ۱۳- عبارت "عدم استعمال آن ها به مواد دخانی" مندرج در بند ۱۳ ماده ۳۵ مکرر ۱ موضوع ماده ۲ طرح دارای ایراد است. پیشنهاد می شود عبارت "به مواد دخانی" از این بند حذف شود. ۱۴- بند ۷ ماده ۳۵ مکرر ۲ موضوع ماده ۳ طرح فاقد شماره است. ۱۵- در ماده ۳۵ مکرر ۴ موضوع ماده ۵ طرح عبارت "در زمان انتخابات نيز" پس از عبارت "تابعيت اصلی ايراني داشته باشند" اضافه شود. ۱۶- در بند ۱۲ ماده ۳۵ مکرر ۵ موضوع ماده ۶ طرح کلمه "نقديپزی" به "نقديپزی" اصلاح شود. ۱۷- در ماده ۳۵ مکرر ۷ موضوع ماده ۸ طرح کلمه "ثبت" به "ثبت نام" اصلاح شود. ۱۸- در ماده ۳۵ مکرر ۸ موضوع ماده ۹ طرح کلمه "مكتوبات" به "مكتوبات" اصلاح شود. ۱۹- در تبصره ماده ۳۵ مکرر ۹ موضوع ماده ۸ طرح عبارت "افراد همکار" به "مشاوران" و "همکار" به "مشاور" اصلاح شود. ۲۰- متن ماده ۱۲ طرح با موضوع اصلاح ماده ۵۵ به این شرح اصلاح شود: ماده ۵۵ قانون و تبصره آن به شرح زیر اصلاح و ۵ تبصره به آن الحق می شود. ۲۱- متن ماده ۱۵ طرح با موضوع اصلاح ماده ۵۹ به این شرح اصلاح شود: ماده ۵۹ قانون به شرح زیر اصلاح و ۴ تبصره به آن الحق می شود. ۲۲- در ماده

۵۹ موضوع ماده ۱۵ طرح کلمه "مکتوبات" به "مکتوبات" اصلاح شود. ۲۳-در ماده ۵۹ موضوع ماده ۱۵ طرح عبارت "افراد همکار" به "مشاوران" اصلاح شود. ۲۴-بکار بردن فعل آینده در تبصره ۴ ماده ۵۹ موضوع ماده ۱۵ مغایر اصول قانون نویسی است.

قانونگذاری در مورد این بخش: لازم است

ردیف ۱

- ۱- تعیین حوزه های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی و شوراهای اسلامی بر مبنای جمعیت و مقتضیات اجتناب ناپذیر به گونه ای که حداقل عدالت انتخاباتی و همچنین شناخت مردم از نامزد ها فراهم گردد .